

Z P R Á V Y.

K zákonu o ochraně republiky. Zatím jen stručná poznámka. Za nynějších diskusí o nutnosti zákona na ochranu republiky zapomnělo se snad vůbec na jednu okolnost: Že totiž zákon takový vlastně již máme. Jest to zákon z 23. července 1919 č. 449 Sb. z. a n. »o zákonné ochraně Československé republiky«. Z hlediska tohoto zákona jeví se nám nyní často vyslovovaná tvrzení, že stává se pochybným, zda možno užití těch kterých ustanovení rakouských zákonů, zejména trestních i v obdobných institucích republiky československé, pouhou frází, ježto předpisy ty používány býti nejen mohou, nýbrž na ochranu republiky použity býti musí. »Zákonná« ochrana republiky Československé tedy již existuje, jaká má býti ona, jež se nyní připravuje? je.

Žena-soudce. Letos vycházejí z právn. fakult našich universit první absolvované kolegyně do praktického života. Letos poprvé dosáhly i ženy na našich universitách doktorátu práv. Nyní nastává otázka: kde najdou místo svého působení? Musí se přiznati, že ženy-doktoři práv nemají příznivých vyhlídek do života, nebo že alespoň nejsou přijímány, jak by si snad představovaly. Vidíme, že organizace soudcovské první přicházejí s otevřeným votem záporným, a že stavy jiné, jichž možnost nabytí dosud výhradně byla zaručena mužům, když ne sice tak přímo a upřímně, tož přece v principu stejně, staví se proti přijímání žen mezi sebe. Uvádějí se důvody pro i proti — při čemž všichni autoři příliš generalisují — široká veřejnost i novincovými polemikami má býti zainteresována ve směru autorem či autorkou hlášaném. S věcí se dělá více hluku, než zaslouží. Jsem pevně o tom přesvědčen, že za nějakou dobu, budou kolegyně naše i soudci, i administrativními i finančními úředníky, a že budou míti přístup tam, kde nyní obyčejně uplatňují se kolegové; ne sice hned, ale časem. Nebude to zásluhou ani jich, ani slabostí důvodů jich protivníků, nýbrž prostým důsledkem sociálních poměrů. Ženy již nyní právně mají zaručenu rovnost s muži. Fakticky nedosáhne se nikdy nerovnosti, nýbrž rovnocennosti, obou pohlaví. Každé z nich má určité plus, a každé z nich má své minus. Není mým cílem zde věci ty opakovati. Chci jen říci, že ženy potlačí se do všech t. zv. mužských povolání prostě z toho důvodu, že doba je k tomu žene. Dnes tvrdý život nutí ženy, aby ohlížely se také za výživou v těch povoláních, kam dříve by se nikdy nehlásily. Dnes, kdy naděje na sňatek a tak na zaopatření, u mnoha žen ztrácí pravděpodobnosti, jsou nuceny žítivi se samy a také se užítivi dovedou. Muži jsou si pak vědomi této konkurence ženských pracovníků, a to jest hlavní příčinou jich odporu. Ostatní důvody, ač nepopíratelné, jsou více méně vedlejší. Avšak důvody ty, i důvod hlavní, nebude překážkou přijímání žen do úradů státních i jinam. Tlak jich, zesilovaný sociologickým vývojem moderního života, bude tak silný, že nic nezadrží jeho vítězství. To je nepopíratelné. Nevím, bude-li tak na prospěch jak sociálních i mravních a zdravotních poměrů lidu, To uvidí se až časem. — Nyní však, kolegyně, nemějte obavy o vítězství svého názoru. Pro vás pracuje čas a poměry. Polemiky, které nyní se vedou z obou stran, jistě budou po letech zdáti se tak malichernými, jako nám názory minulých století. Dr. Karel Novák.

LITERATURA.

Vědecká ročenka právnické fakulty Masarykovy university v Brně. I. (1922.) Sběrka spisů právnických a národohospodářských. Svazek XVI. V Brně 1922. Cena Kč 20.—

Ročenka přináší vedle dokumentů z dějin právnické fakulty Masarykovy university otištěných prof. Weyrem příspěvky všech členů učitelského sboru této fakulty.